

Opracował: Tadeusz Trepanowski

EUGENIUSZ (EUGENE) ŁEMPICKI

– imigrant urodzony w Stawiskach

(w służbie US Army, poległy 17 stycznia 1945 r. w obronie Luxemburga)

Styczeń 2021

Przez wiele lat, odwiedzając moje ulubione Pojezierze Suwalsko-Augustowskie, wielokrotnie przejeżdżałem przez niewielkie miasteczko Stawiski, oddalone zaledwie 25 km od Łomży. Przez zachodnią część miasteczka przebiegał ważny szlak komunikacji drogowej, wiodący do Suwałk. Nigdy nie zastanawiałem się jednak nad historią tej miejscowości i niewiele wiedziałem o ludziach w niej mieszkających. Dzisiaj, podróżując z Warszawy do Suwałk, kilkanaście kilometrów za Łomżą, wjeżdżamy na nową obwodnicę S-61 i pozostawiamy, leżące po prawej stronie trasy, Stawiski – miasteczko położone nad rzeką Dzierzbą, na terenach historycznego Mazowsza.

Stawiski zostały założone przez Kurzątków, herbu Awdaniec, którzy w latach 1407–1411 otrzymali puszczańskie włóki nad Dzierzbą. Początkowo Stawiski należały do ziemi wiskiej, ale w późniejszych latach, w wyniku zatwierdzenia podziału Mazowsza, zostały przyłączone do ziemi łomżyńskiej. W latach 1698–1702 dzięki staraniom Fortunata Zamoyskiego¹, Stawiski uzyskały prawa miejskie. Wprowadzono wówczas zmianę nazwy miejscowości na Fortunatowo, jednak nazwa ta się nie utrzymała.

Na przestrzeni dziejów Stawiski należały do różnych właścicieli. W początkach XX wieku ich właścicielami była rodzina Kisielnickich. Według podziału administracyjnego, obowiązującego w latach 1921–1932, miejscowość wchodziła w skład powiatu kolneńskiego, a od 1932 r. jako siedziba gminy Stawiski, znalazła się w powiecie łomżyńskim, w województwie białostockim.

Zgodnie z danymi zgromadzonymi podczas Powszechnego Spisu Ludności z 1921 r., Stawiski zamieszkiwało 3017 osób, a jego mieszkańcy przynależeli do różnych wyznań religijnych: mojżeszowego – 1920 osób, rzymskokatolickiego – 1071 osób, ewangelickiego – 24 oraz ormiańsko-gregoriańskiego i prawosławnego – po jednej osobie.

Miejscowość składała się z 248 budynków mieszkalnych. Od 1903 r., w strukturze kościelnej, Stawiski uzyskały status parafii rzymskokatolickiej. W południowo-zachodniej części Stawisk istniała również solidna, murowana, dwukondygnacyjna synagoga, wzniesiona na planie prostokąta, z małymi dobudówkami.

Życie Żydów płynęło w sposób odmienny od pozostałej części mieszkańców. W celu zaspokojenia potrzeb religijnych, społecznych i ekonomicznych, ustanowili oni wiele instytucji, m.in. Bejt Midrasz² oraz chedery³. Przez jakiś czas w Stawiskach istniała Jesziwa⁴, a później nowoczesna szkoła hebrajska. Funkcjonowały tam również: biblioteka żydowska, bank, Lechem Laaniyim⁵, organizacje pomocy wzajemnej, Bikur Cholim⁶, towarzystwo kredytowe, organizacja charytatywna dla ubogich panien oraz miejsce spotkań syjonistów. Obok sklepów i warsztatów, które istniały w mieście, dwa razy w tygodniu, organizowano również jarmarki oraz sześć dorocznych targów.

Warto wiedzieć, że Stawiski były miasteczkiem znanym, m.in. z uwagi na fakt zamieszkiwania w nim wielu znanych osób, w tym Akiby Rubinsteina⁷, który urodził się

¹ Łowczego ziemi łomżyńskiej i starosty wysokodworskiego.

² Dom studiów.

³ Szkoły elementarne.

⁴ Rodzaj wyższej szkoły talmudycznej dla nieżonatych studentów.

⁵ Organizacja charytatywna dokarmiająca ubogich.

⁶ Organizacja zajmująca się odwiedzaniem i wspieraniem chorych.

⁷ Jeden z najwybitniejszych szachistów świata.

w Stawiskach 12 grudnia 1882 r. W latach dwudziestych przeniósł się natomiast do Brukseli, zachowując polskie obywatelstwo aż do śmierci, która nastąpiła 14 marca 1961 r. również w Brukseli.

Centralnym punktem miejscowości był oczywiście rynek, zlokalizowany u zbiegu dróg z Łomży i Wizny, który pierwotnie był placem targowym. W części południowej rynku, w latach 1788-1818, wybudowano bazylikowy, trójnawowy kościół w stylu późnobarokowym. Początkowo kościół nie posiadał wież, które dobudowano w 1927 r. dzięki staraniom ks. Bolesława Kostro. Kapłan ten przybył do Stawisk z parafii Romany 20 października 1920 r. i sprawował tam posługę duszpasterską do 5 października 1935 r.

Fotografia Stawisk ze zbiorów Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży

Zdjęcie Stawisk wykonane z niemieckiego samolotu w początkach II wojny światowej.

To właśnie w tym kościele pw. św. Antoniego Padewskiego, w słoneczną wiosenną niedzielę, 10 kwietnia 1921 r. o godzinie drugiej po południu, niemal 100 lat temu, odbyła się ceremonia udzielenia sakramentu chrztu świętego, nowonarodzonemu dziecku. Stawił się osobiście 36-letni Franciszek Łempicki i w obecności dwóch świadków: 50-letniego Jana Malinowskiego i 39-letniego Gustawa Baczewskiego, oświadczył, że dnia 15 marca 1921 r., o godzinie piątej po południu, z niego i jego prawowitej małżonki 33-letniej Marianny z Dobrowolskich urodziło się dziecko płci męskiej oraz że wolą jego jest, by dziecko to zostało ochrzczone. Na chrzcie świętym, który odbył się tegoż dnia, nowonarodzonemu chłopcu nadano imię Eugeniusz, a rodzicami chrzestnymi zostali: 50-letni Jan Malinowski i Apolonia Rutkowska (brak danych dotyczących wieku).

Eugeniusz był piątym dzieckiem w rodzinie Łempickich, jednak pierwszym, które urodziło się w Polsce. Czwórka jego starszego rodzeństwa przysłała na świat w Detroit, w stanie Michigan w Stanach Zjednoczonych. Rodzice Eugeniusza Łempickiego, zanim zostali małżeństwem, wyemigrowali z Polski. Każde osobno i w różnym czasie wyruszyło za ocean w poszukiwaniu lepszego życia. Nie wiadomo, czy mieszkając w Polsce, znali się, czy ich przeznaczeniem było spotkać się dopiero za oceanem. Matka Eugeniusza – Marianna z domu Dobrowolska, córka Jana i Józefy, pochodziła spod łomżyńskiej wioski Olszyny, leżącej około 20 km od Stawisk. W 1909 r., będąc już 20-letnią panną, postanowiła za oceanem szukać dla siebie lepszego życia. Zachętą do podjęcia takiej decyzji były zapewne

listy przychodzące zza oceanu, od starszego brata Szymona, który w 1903 r. jako 24-letni kawaler wyemigrował do USA. Przebywał tam od sześciu lat, osiedlił się w Detroit, tam założył rodzinę i nie miał zamiaru wracać do Polski. Właśnie do niego Marianna postanowiła wyjechać. Przygotowania do wyjazdu zajmowały zawsze trochę czasu, lecz w końcu przyszedł ten dzień. Dla Marianny była to sobota 14 lutego 1909 r. Tego dnia w niemieckim porcie Bremen młoda wiejska dziewczyna weszła na pokład statku S.S. „Main”, którym dowodził kapitan I. Iantzen i razem z innymi śmiałkami popłynęła do Ameryki.

Po 13 dniach morskiej podróży, 27 lutego 1909 r., statek dopłynął do Nowego Jorku. Podczas kontroli, w stacji emigracyjnej na Ellis Island, Marianna została zatrzymana przez inspektorów emigracyjnych. W rubryce „przyczyna zatrzymania” wpisano symbole „tel\$”, co oznaczało telegraficzne powiadomienie rodziny, by przesłała pieniądze na bilet do Detroit.

Po nadesłaniu pieniędzy i zakupieniu biletu Mariannę zwolniono 2 marca 1909 r. o godz. 11:57. Podczas jej pobytu na Ellis Island wydano jej: po trzy śniadania, obiady i kolacje. Opuszczając centrum imigracyjne, Marianna udała się w podróż do Detroit, gdzie na 34 ulicy pod numerem 150 czekał na nią jej brat Szymon wraz z rodziną.

Ojciec Eugeniusza, Franciszek Łempicki urodził się 19 sierpnia 1885 r. w Stawiskach. Był synem zmarłego w 1890 r. Michała⁸ i Anny z Blusiewiczów⁹. Franciszek został sierotą, gdy był pięcioletnim dzieckiem. Jego ojciec zmarł młodo, przeżył bowiem zaledwie 28 lat. Trzy lata później, owdowiała matka Franciszka, wyszła ponownie za mąż za Aleksandra Kojro, z którym miała siedmioro dzieci, sześć córek i syna Witolda. Dwie przyrodnie siostry Franciszka zmarły w wieku dziecięcym. Ewa przeżyła zaledwie jeden rok, a Walentyna cztery lata. W 1906 r. Franciszek – jako 21-letni młodzieniec – wyemigrował do USA.

Rodzice Eugeniusza, Marianna i Franciszek spotkali się w Detroit i po rocznym pobycie Marianny w Ameryce wzięli ślub 19 kwietnia 1910 r. Świadcami uroczystości byli John Wójcik i Frances Ostrowska.

⁸ Michał Łempicki, syn Ignacego i Marianny zmarł w Stawiskach 19/31 maja 1890 r. w wieku 28 lat. Akt zgonu nr 84/1890 w parafii Poryte.

⁹ Anna Blusiewicz urodzona ok. 1864 r., matka Franciszka Łempickiego. Po śmierci męża ponownie wyszła za mąż za Aleksandra Kojro (indeksacja zawiera błąd nazwiska, zindeksowano jako Kajro), z którym miała siedmioro dzieci. Akt małżeństwa nr 17/1893 Aleksander Kajro i Anna Łempicka, parafia Poryte. Archiwum Państwowe w Białymstoku Oddział w Łomży.

To the Honorable Secretary of State of Michigan Return of Marriages in the County of										for the Quarter Ending										A. D. 1910	
Serial Number	Date of Marriage	Full Name of Bride and Maiden Name of Bride	Age of Bride	Place of Birth	Parents of Bride	Full Name of Groom	Age of Groom	Place of Birth	Parents of Groom	Place of Marriage	Month	Day	Year	Name and Official Station of Person by Whom Married	Witnesses	Signature					
70115	April 8	Mary Thompson 20 Anna Thompson 21	20 21	Detroit Mich	Russia	Joseph Joseph	20 21	Detroit Mich	Polish	Detroit Mich	April	12	1910	Charles Brown Pastor	John Snyder Louis Smith	Joseph Mich Detroit					
70125	"	Frank Lempicki 27 Mary Lempicki 21	27 21	Detroit Mich	Russia	Joseph Joseph	27 21	Detroit Mich	Polish	Detroit Mich	April	11	1910	John King Pastor	John King Louis Smith	Detroit Mich					
70126	"	Walter Johnson 22 Edith Johnson 22	22 22	Detroit Mich	Sweden	William Johnson	22 22	Detroit Mich	Sweden	Detroit Mich	April	1	1910	Henry Brown Pastor	Wm N. B. Brown	Detroit Mich					
70127	"	Henry Johnson 27 Edith Johnson 22	27 22	Detroit Mich	England	William Johnson	27 22	Detroit Mich	England	Detroit Mich	April	9	1910	John King Pastor	John King Louis Smith	Detroit Mich					
70128	"	Edith Johnson 27 John Johnson 27	27 27	Detroit Mich	England	William Johnson	27 27	Detroit Mich	England	Detroit Mich	April	9	1910	John King Pastor	John King Louis Smith	Detroit Mich					
70129	"	John Johnson 27 Mary Johnson 21	27 21	Detroit Mich	Sweden	William Johnson	27 21	Detroit Mich	Sweden	Detroit Mich	April	11	1910	Henry Brown Pastor	Wm N. B. Brown	Detroit Mich					

Rejestr zaślubionych w 1910 r. w Detroit

REGISTRATION CARD										REGISTRAR'S REPORT C 21-1-20									
SERIAL NUMBER 1521					ORDER NUMBER 2635					DESCRIPTION OF REGISTRANT									
1. Name: Frank Lempicki										HEIGHT: Tall 21, Medium 22, Short 23, Slender 24, Medium 25, Stout 26									
2. PERMANENT HOME ADDRESS: 356 - 33rd St Detroit Wayne Mich										COLOR OF EYES: Brown									
3. Age in Years: 33										COLOR OF HAIR: Brown									
4. Date of Birth: August 19th 1885										29. Has person lost arm, leg, hand, eye, or is he obviously physically disqualified? (Specify): O. K.									
RACE: White 5, Negro 6, Oriental 7, Citizen 8, Non-citizen 9										30. I certify that my answers are true; that the person registered has read or has had read to him his own answers; that I have witnessed his signature or mark, and that all of his answers of which I have knowledge are true, except as follows:									
U. S. CITIZEN: Native Born 10, Naturalized 11, Citizen by Father's Naturalization Before Registrar's Majority 12, Declarant 13, Non-declarant 14										Date of Registration: Sept 12, 1918									
15. If not a citizen of the U. S., of what nation are you a citizen or subject? Longa Russia										Local Board No. 20 Detroit, Mich.									
16. PRESENT OCCUPATION: Car Repair man; EMPLOYER'S NAME: Michigan Central R.R.										(STAMP OF LOCAL BOARD)									
17. PLACE OF EMPLOYMENT OR BUSINESS: Mich. Cent. Car Shop Livernois Ave Detroit Mich										(The stamp of the Local Board having jurisdiction of the area in which the registrant has his permanent home shall be placed in this box.)									
18. NEAREST RELATIVE: Name: Mary Lempicki; Address: 356 - 33rd Detroit Wayne Mich										(OVER)									
I AFFIRM THAT I HAVE VERIFIED ABOVE ANSWERS AND THAT THEY ARE TRUE																			
P. M. G. O. Form No. 1 (Red)																			

Wojskowa karta rejestracyjna Franciszka Łempickiego z 12 września 1918 r., w której został zarejestrowany jako zdolny do służby wojskowej.

Z informacji zapisanych w wojskowej karcie rejestracyjnej wynika, że po ślubie w 1918 r. Łempickcy zamieszkiwali w Detroit przy 33 ulicy pod numerem 356. Franciszek pracował jako mechanik samochodowy w Michigan Center Car Shop przy Livernois Ave.¹⁰ Detroit.

¹⁰ Livernois Avenue (Aleja Livernios) to główna arteria i odcinek drogi po zachodniej stronie metra-Detroit. Została nazwana na cześć Francisca Livernoisa, francuskiego rolnika, który mieszkał w tym regionie w XVIII w. W całej historii Detroit jedną z najważniejszych ulic w mieście była właśnie ulica Livernois Avenue. W latach 1940-1960 ludzie z całego świata przybywali w okolice Detroit, aby kupić swój pojazd na Livernois Avenue. Na Livernois Avenue od Eight Mile Road, w dół do Grand River, zlokalizowanych było setki salonów dealerskich.

Dwa lata później, podczas czternastego powszechnego spisu ludności Stanów Zjednoczonych, przeprowadzonego 3 stycznia 1920 r., rodzina Franciszka i Marianny Łempickich zamieszkiwała pod tym samym adresem 356 – 33 Str. Detroit, Wayne, Michigan. W arkuszu spisowym zaznaczono, że dom stanowił ich własność, lecz obciążoną hipoteką. Prawdopodobnie zaciągnięto kredyt na jego zakup lub remont.

Rodzina składała się z sześciu osób:

- 1) Frank Łempicki lat 34 – głowa rodziny, ur. 19 sierpnia 1885 r.
- 2) Mary Łempicki lat 31 – żona, ur. 1 października 1888 r.
- 3) Józef Łempicki lat 8 – syn, ur. 2 stycznia 1911 r.
- 4) Apolonia Łempicka lat 7 – córka, ur. 9 lutego 1913 r.
- 5) Franciszek Łempicki lat 6 – syn, ur. 7 listopada 1914 r.
- 6) Mieczysław Łempicki 0 lat – syn, ur. 7 października 1919

Daty urodzenia poszczególnych członków rodziny pochodzą z dokumentów naturalizacyjnych Franciszka Łempickiego złożonych w Sądzie Okręgowym Detroit Wayne, Michigan w 1941 r. W arkuszu spisowym podawany natomiast był tylko wiek członków rodziny.

STATE: Michigan COUNTY: Washtenaw DEPARTMENT OF COMMERCE—BUREAU OF THE CENSUS FOURTEENTH CENSUS OF THE UNITED STATES, 1920—POPULATION SUPERVISOR'S DISTRICT NO. 193 SHEET NO. 3

INCORPORATED PLACE: Washtenaw COUNTY: Washtenaw

NAME OF INSTITUTION: NAME OF INCORPORATED PLACE: INCORPORATED BY ME OR THE DATE OF INCORPORATION: 1920

ENumerated BY ME OR THE DATE OF ENUMERATION: 1920

NAME OF INSTITUTION: NAME OF INCORPORATED PLACE: INCORPORATED BY ME OR THE DATE OF INCORPORATION: 1920

ENumerated BY ME OR THE DATE OF ENUMERATION: 1920

HEAD OF ANNUAL	NAME	RELATION	SEX	AGE	MARRIAGE	EDUCATION	INDUSTRY	SPECIAL	SPEECH AND HEARING		SIGHT		MENTAL		PHYSICAL	MORAL	REMARKS
									DEAF	BLIND	DEAF	BLIND	DEAF	BLIND			
326 95 44	Kontorski, Anna	Mother	F	43	Mar	8	1895										
	Lempicki, Frank	Head	M	34	Mar	10	1894										
	Mary	Wife	F	31	Mar	10	1894										
	Joseph	Son	M	8	S												
	Apollonia	Daughter	F	7	S												
	Frank	Son	M	6	S												
	Mieczyslaw	Son	M	5	S												
360 36 45	Konaszewski, Walter	Head	M	50	Mar	10	1870										
	Eva	Wife	F	50	Mar	10	1870										

Arkusz czternastego powszechnego spisu ludności Stanów Zjednoczonych z 1920 r.

53	326 95 44	Kontorski, Anna	Mother	F	43	Mar	8	1895									
54		Lempicki, Frank	Head	M	34	Mar	10	1894									
55		Mary	Wife	F	31	Mar	10	1894									
56		Joseph	Son	M	8	S											
57		Apollonia	Daughter	F	7	S											
58		Frank	Son	M	6	S											
59		Mieczyslaw	Son	M	5	S											
60	360 36 45	Konaszewski, Walter	Head	M	50	Mar	10	1870									
61		Eva	Wife	F	50	Mar	10	1870									

Wycinek z arkusza spisowego zawierający skład rodziny Łempickich

W nieokreślonym miesiącu 1920 r., Franciszek Łempicki wraz z rodziną wrócił do Polski. Trudno stwierdzić, czy był to planowy powrót na stałe, czy miały to być tylko odwiedziny. W latach 20-tych wielu imigrantów przybywało do Polski, aby po latach pobytu za granicą, odwiedzić rodziny mieszkające w ojczyźnie. Posiadali już pewien dorobek, a często również obywatelstwo amerykańskie, co umożliwiało bezproblemowy powrót do Stanów Zjednoczonych.

Biorąc pod uwagę sytuację panującą we wschodniej Polsce w 1920 r., nie był to dobry moment na powrót z Ameryki, albowiem czasy były niespokojne, gdyż toczyła się wojna polsko-bolszewicka. W okresie od 13 do 25 sierpnia 1920 r. rozegrała się Bitwa Warszawska – jedna z najśłynniejszych bitew w historii świata, uznawana za tę, która powstrzymała ekspansję komunizmu w Europie. W lipcu natomiast, na terenach pod Łomżą, toczyły się zacięte walki z armią sowiecką, która pod wodzą Michaiła Tuchaczewskiego parła na Warszawę.

Po zajęciu Stawisk i Jedwabnego, w okresie od 28 lipca do 2 sierpnia 1920 r. 700 żołnierzy Zapasowego Batalionu 33 Pułku Piechoty, dowodzonych przez kapitana Mariana Raganowicza, starało się powstrzymać 12 sowieckich dywizji Armii Czerwonej przed dalszym pochodem na zachód Europy. Żołnierzy bohatersko wspierali mieszkańcy Łomży i okolicznych wsi. Przez cztery dni udawało się odeprzeć sowieckie ataki, które, jak się później okazało, miały znaczący wpływ na rozstrzygnięcie Bitwy Warszawskiej, ponieważ dały czas dowództwu na przygotowanie genialnej strategii rozegrania bitwy.

Był to trudny czas dla Łempickich, którzy z Ameryki trafili prosto w centrum toczących się walk. Z jednej strony, czuli radość ze spotkania z najbliższymi osobami po latach, a z drugiej strony, niewygody i strach o własne bezpieczeństwo. Mimo wszystko bez względu na sytuację, życie w miasteczku toczyło się swoim trybem. Podczas pobytu Łempickich w Stawiskach, na świat przyszło ich piąte dziecko – Eugeniusz.

Zakładając, że Łempiccy przyjechali do Stawisk tylko w odwiedziny lub z innych powodów rodzinnych, to ich powrót do USA zapewne skomplikowała sytuacja polityczna, a z pewnością ciążyła Marianny. Możliwe, że w tej sytuacji nie chcieli ryzykować podróży i postanowili wrócić dopiero po urodzeniu dziecka. Na powrót do Stanów Zjednoczonych zdecydowali się dopiero, gdy Eugeniusz miał rok i prawie siedem miesięcy. Decyzja o wyjeździe z pewnością nie była łatwa, ale być może przytłoczyła ich sytuacja pogrążonej w problemach Polski, a Ameryka nadal oferowała pracę i nadzieję na lepsze życie.

Panorama Stawisk. Fotografia ze zbiorów Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży

Na początku 1922 r. Łempiccy podjęli decyzję o wyjeździe z Polski, na którą Eugeniusz jako półtoraroczne dziecko nie miał najmniejszego wpływu.

Po załatwieniu wszystkich formalności, pożegnaniu się z rodziną i polską ziemią, udali się do portowego miasta Bremen w Niemczech. Tam, w środę 11 października 1922 r., weszli na pokład statku S.S. "Georg Washington" zacumowanego u nabrzeża portowego i oczekującego na pasażerów udających się do Nowego Jorku.

Widok wypływającego statku S.S. „George Washington”

Parowiec „George Washington”, dowodzony przez kapitana H.A. Cunninghama, był największym i najpopularniejszym liniowcem w transatlantyckich usługach pasażerskich północnoniemieckiego Lloyd'a. Zbudowany został w Niemczech przed I wojną światową, a jego wodowanie odbyło się w 1909 r. Był pływającym hotelem i trzecim co do wielkości statkiem na świecie¹¹. Zaprojektowany został do przewozu niemal 2900 pasażerów, których podzielono na klasy. Pierwsza i druga klasa obejmowały 900 miejsc, pozostałe stanowiły klasę trzecią oraz miejsca w pomieszczeniach steerage¹².

Początek XX wieku był okresem rozkwitu parowców oceanicznych. Linie żeglugowe reklamowały swoje statki jako cud technologii i postępu. Najwięksi architekci i inżynierowie morscy przyczynili się do tego, aby podróżowanie było przyjemnością. Tak też w istocie

¹¹ Statek o długości 723 stóp.

¹² Terminem „steerage” określano najniższy pokład statku, zlokalizowany powyżej zamkniętej ładowni i urządzeń sterowych. Określenie „steerage” wywodzi się od słowa sterowność. We wczesnych latach XX w. wielu imigrantów było zbyt biednych, by podróżować na górnych pokładach wraz z bogatymi pasażerami. Lokowano ich więc w zaadaptowanych pomieszczeniach ładunkowych, które zapewniały najniższe koszty i jednocześnie najniższe warunki podróży. Warunki życia na tylnym pokładzie były okropne, często bez łazienki, co spowodowało wiele zgonów z powodu ciasnoty i niehigienicznych warunków. Stopniowe ulepszenia pomieszczeń, po wprowadzeniu dużych statków oceanicznych, doprowadziły do zastąpienia „steerage” przez kabiny trzeciej klasy. Jednak nazwa „steerage” odnosząca się do najtańszych miejsc została utrzymana.

było, tyle, że luksus dotyczył głównie najbogatszych pasażerów. Cesarskie apartamenty liniowca zostały zaprojektowane przez niemieckiego architekta Rudolfa Alexandra Schrödera. Część pasażerska pierwszej klasy obejmowała kabiny z łazienkami, jej pomieszczenia publiczne były bogato wyposażone i zawierały murale wykonane przez niemieckiego freskistę Otto Bollhagena¹³. Pasażerowie pierwszej klasy mieli do dyspozycji również czytelnię – oddzielny salon, udekorowany przez Bruno Paula, dwupiętrową palarnię i własną jadalnię, która zajmowała całą szerokość statku. Górne i dolne piętra palarni były połączone szerokimi schodami¹⁴.

W salonie jadalnym, przy małych stolikach przeznaczonych dla od dwóch do sześciu osób, mieściło się 350 osób mogących usiąść w „przestronnych i ruchomych” czerwonych marokańskich krzesłach. Jadalnia została udekorowana w kolorze białym i złotym, z górującą nad nią złoconą kopułą, a na jej ścianach widniały kwiatowe wzory na niebieskim tle. Inne udogodnienia dla pasażerów pierwszej klasy obejmowały salę gimnastyczną z maszynami do „szwedzkich ćwiczeń” oraz dwie elektryczne windy dla tych, którzy w ogóle nie chcieli ćwiczyć. Była też ciemnia otwarta dla fotografów amatorów; 20 bud dla psów, solarium o wymiarach 70 na 50 stóp (21 na 15 m) ozdobione zielonymi i złotymi gobelinami, palmami oraz wszelkiego rodzaju kwiatami, a ponadto kawiarnia na świeżym powietrzu, gdzie można było po kolacji napić się kawy.

Pasażerowie drugiej klasy mieli oddzielną jadalnię, salon i palarnię, a pasażerowie trzeciej klasy posiadali podobne udogodnienia tyle, że w dużo niższym standardzie.

Przedziały drugiej i trzeciej klasy oraz przedziały „sterownicze” wyposażono w „wygodny sposób”, odpowiedni dla każdej klasy.

Zadbano również o poprawę bezpieczeństwa i wprowadzono nowoczesne rozwiązania w konstrukcji oraz wyposażeniu statku, m.in. drzwi grodziowe obsługiwane z mostka kapitańskiego, które dzieliły statek na liczne wodoszczelne przedziały. Statek był wyposażony również w potężne bezprzewodowe urządzenie zapewniające mu stały kontakt ze stacjami naziemnymi. Oprócz dbałości o fizyczne wyposażenie statku dbano również o jakość świadczonych pasażerom podczas rejsu usług.

¹³ Upamiętniające życie i czasy George'a Washingtona.

¹⁴ Według raportu The New York Times była to „jedną z najbardziej atrakcyjnych” części pierwszej klasy.

Form No. 22
U. S. DEPARTMENT OF LABOR
Immigration Service

List 22

LIST OR MANIFEST OF ALIEN PASSENGERS FOR THE UNITED STATES

ALL ALIENS arriving at a port of continental United States from a foreign port or a port of the insular possessions of the United States, and all aliens arriving at a port of said insular possessions from a foreign port, a port of continental United States, or a port of the insular possessions of the United States. This (white) sheet is for the listing of

S. S. "GEORGE WASHINGTON" Passengers sailing from **BREMEN** , OCTOBER 11 TH. , 19 22

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
No. on List.	HEAD-TA STATUS (This column for use of collector only.)	NAME IN FULL		Age.	Sex.	Calling or occupation.	Able to read and write in own language.	Nationality, (Country of which citizen or subject.)	Race or people.	Last permanent residence.		Final destination. (Should show previous residences.)
		Family name.	Given name.							Country.	City or town.	
1		FARKAS	SANDOR	02	M	WAGONER	Y	HUNGARY	HUNGARY	O.	BARTON	S. I. L.: KIRALY SANDOR, HUNGARY
2		HAGER	ETI	02	F	MAID	Y	GERMAN	GERMAN	AUSTRIA	VIENNA	M: FRIMA HAGER, VIENNA IX, YONGBARTSTR. 86/22 NY. BROOKLYN
3		LEMPICKI	FRANCISZEK	06	M	WORKMAN	Y	POLISH	POLISH	MICH.	DETROIT	M: ANNA KOZDRA, KATY KR. KOLO, LONZA, POLAND
4		LEMPICKI	MARIANNA	04	F	WIFE	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		N. I. L.: SAME AS ABOVE
5	DANGER 10	LEMPICKI	JOSEF	11	M	SAME	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		GR. M.: SAME AS ABOVE
6	DANGER 10	LEMPICKI	APOLONIA	09	F	SAME	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		" SAME AS ABOVE
7	DANGER 10	LEMPICKI	FRANCISZEK	06	M	SAME	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		" SAME AS ABOVE
8	DANGER 10	LEMPICKI	MICZYSLAW	03	M	SAME	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		" SAME AS ABOVE
9	DANGER 10	LEMPICKI	EUGENIUSZ	10	M	SAME	Y	SAME	SAME	SAME AS ABOVE		" SAME AS ABOVE
10		SOBIELEWICZ	STANISLAW	41	M	BAKER	Y	POLISH	POLISH	POLAND	CHICAGO	M: KAZIMIERA SIEKIZAWKA, CHICAGO, ILL.
11		BORN	AUGUSTE	04	F	SAME	Y	GERMAN	GERMAN	GERMANY	BIRKENFELD	M: BIRKENFELD, BIRKENFELD, STR. 6 NY. ALBANY

No. 27, STRADAS Jonas, failed to embark

Total passengers 11
U. S. citizens 0
Aliens 11

* Permanent residence within the meaning of amendment shall be actual or intended residence, whether or not a list of same will be found on the left of this column.

List 22

STATES IMMIGRATION OFFICER AT PORT OF ARRIVAL

The entries on this sheet must be typewritten or printed.

States, or a part of another insular possession, in whatsoever class they travel, MUST be fully listed and the master or commanding officer of each vessel carrying such passengers must upon arrival deliver lists thereof to the immigration officer.

STORAGE PASSENGERS ONLY

Arriving at Port of **NEW YORK** , 19 22

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
No. on List.	By whom was passage paid?	Whether ever before in the United States, and if so, when and where?	Whether going to join a relative or friend, and if so, what relative or friend, and his name and complete address.	Purpose of coming to United States.	Condition of health, mental and physical.	Deformed or crippled.	Nature, length of time, and cause.	Height.	Color of hair.	Color of eyes.	Marks of identification.	Place of birth.							
													Country.	City or town.					
1	SELF	1907/1908	ACQU: JOSEF DEMETER, BARTON, O. BOX 67.	NO	YES	NO	NO	NO	GOOD	NO	5 6	FAIR	GR	BR	NONE	HUNGARY	MAKO		
2	SELF	25 Y	LEIB AMERLAUT, 1718-76 TH. STR. BROOKLYN, NY.	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BR	BR	NONE	POLAND	ZABLOTOW		
3	SELF	75 Y	1906/1920 HOME: 242-7 TH. STR. DETROIT, MICH.	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 5	FAIR	BLD	BL	NONE	POLAND	STAWISKI		
4	HUSBAND	Y	1908/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE	POLAND	OLSETHA		
5	FATHER	Y	1911/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE	MICH.	DETROIT		
6	FATHER	Y	1913/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE		SAME AS ABOVE		
7	FATHER	Y	1914/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE		SAME AS ABOVE		
8	FATHER	Y	1919/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE		SAME AS ABOVE		
9	FATHER	Y	1919/1920 DETROIT, MICH. * SAME AS ABOVE	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 1	FAIR	BLD	BL	NONE	POLAND	STAWISKI		
10	SELF	25 Y	1912/1920 CHICAGO, ILL. 1540-17 TH. STR. CHICAGO, ILL.	NO	SAME	YES	NO	NO	NO	NO	5 3	FAIR	BLK	BR	NONE	POLAND	JANKOW		

Note.—Full text of question 24 is as follows: Whether a person who believes in or advocates the overthrow by force or violence of the Government of the United States or of all forms of Govt., or who believes in or advocates the overthrow of public officials, or who advocates or teaches the unlawful distribution of property, or is a member of or affiliated with any organization maintaining and teaching doctrines in opposition to organized government or which teach the unlawful distribution of property, or who advocates or teaches the duty, necessity, or propriety of the unlawful assassinating or killing of any officer or officers, either of specific individuals or of officers generally, of the Government of the United States or of any other organized government because of his or their official character.

Arkusz listy pasażerskiej zawierający szczegółowe dane dotyczące pasażerów. W czerwonej ramce dane dotyczące rodziny Łempickich, w żółtej dane Eugeniusza.

7 3 1 2

Form 1-412
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE

ALPHABETICAL LIST
OF
PASSENGERS ON BOARD
U.S. LINE S. S. *GEORGE WASHINGTON*

Arrived at NEW YORK, N. Y.
on OCTOBER 20, 1922.

Voyage No. _____

CHECK AND LIST NUMBER	AGE	NAME	SEX	AGE	DESTINATION
<i>Southampton First Cabin</i>					
14-2		<i>Lewis, George H.</i>	M	43	
3		" <i>Wilmar</i>	M	32	
<i>Bremen Second Cabin</i>					
1-1		<i>Lewis, Annie</i>	F	30	
10		<i>Lestner, Carl</i>	M	34	
20		<i>Lembach, Minna</i>	F	26	
7-4		<i>Lenz, Elsie</i>	F	26	
7		<i>Schmiedeknecht, Rosa</i>	F	26	
11-6		<i>Seschner, Lucie</i>	F	30	
<i>Third Cabin</i>					
2-1		<i>Loeffler, Henriette</i>	F	17	
3		<i>Lober, Alfred</i>	M	34	
9		<i>Lochner, Martin</i>	M	19	
10-11		<i>Lovandowski, Jan</i>	M	30	
26		<i>Lorson, Jack</i>	M	17	
11-5		<i>Lipinski, Josef</i>	M	38	
14-28		<i>Lunde, Charles</i>	M	18	
16-28		<i>Lumprecht, Hans</i>	M	32	
20-10		<i>Liljeholm, Rutland</i>	F	24	
17		<i>Leder, Frieda</i>	F	17	
18		<i>Lohman, Anna</i>	F	43	
22-3		<i>Lempicki, Franciszek</i>	M	36	
4		" <i>Marcjan</i>	M	34	
5		" <i>Josef</i>	M	11	
6		" <i>Antonia</i>	F	9	
7		" <i>Franciszek</i>	M	6	
8		" <i>Maryanna</i>	F	3	
9		" <i>Eugeniusz</i>	M	1	
18		<i>Langer, Clara Olga</i>	F	21	
19		" <i>Riehl</i>	F	18	
34-5		<i>Lynne, Mary Malvina</i>	F	17	
36-3		<i>Lidolt, Hans</i>	M	25	
4		" <i>Katharina</i>	F	21	
24		" <i>Katharina</i>	F	21	
25		" <i>Katharina</i>	F	21	
34-9		<i>Mallick, William</i>	M	33	
15		<i>Marsden, John</i>	M	19	
35-8		<i>McTee, John</i>	M	39	
4		<i>Martha, Martha</i>	F	2	
24		<i>Mason, Rosa</i>	F	15	
36-17		<i>Matheson, George</i>	M	41	
19		" <i>Marion</i>	F	39	

L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

Z informacji zawartej w 12 rubryce listy pasażerskiej, wskazującej adres, nazwisko oraz stopień pokrewieństwa osoby pozostającej w kraju wynika, że Łempiccy przebywali w Polsce m.in. u matki Franciszka Łempickiego – Anny Kojro, która mieszkała we wsi Kąty¹⁵.

Statek z pasażerami z Bremen przybył do Nowego Jorku 20 października 1922 r. Nie był to jednak koniec podróży, ponieważ docelowym adresem, pod który udawali się Łempiccy była: 242 – 7th Street, Detroit Wyandotte Michigan. Pozostałą drogę z Nowego Jorku do Detroit przebyli koleją, wysiedli natomiast na dworcu głównym Michigan Central Station w dzielnicy Corktown.

¹⁵ Wieś położona w województwie podlaskim, w powiecie kolneńskim, gmina Mały Płock.

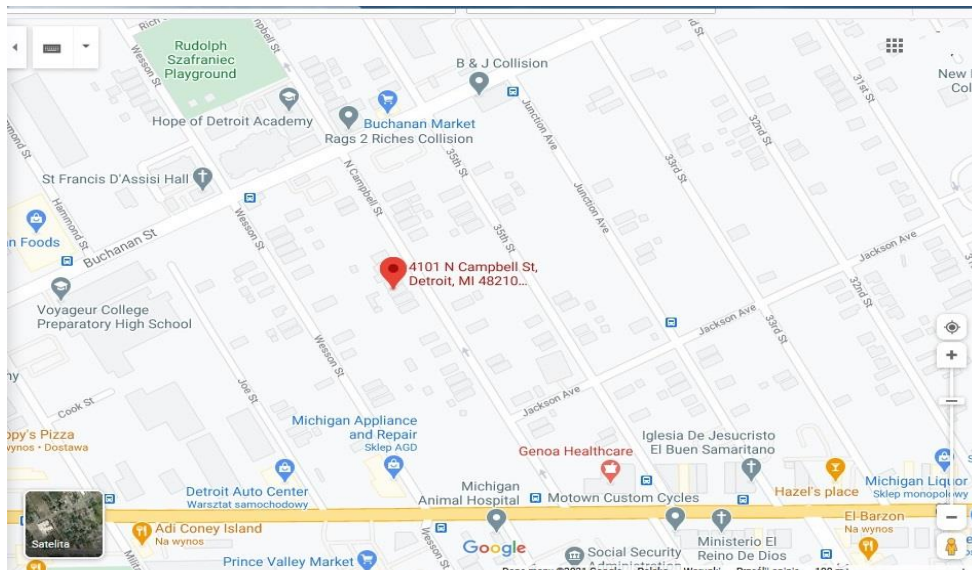
Michigan Central Station, wybudowany w 1913 r. dworzec główny kolejowy w Detroit, zaprojektowany przez nowojorskich architektów hotelowych Whitneya Warrena, Charlesa D. Wetmore'a, Charlesa A. Reeda i Allena Stema, projektantów także nowojorskiego dworca Grand Central

W chwili wyjazdu z Polski, Marianna Łempicka była w kolejnej ciąży, pół roku po powrocie do Ameryki, 22 kwietnia 1923 r. w Detroit, urodziła syna, któremu dano na imię Leonard, kolejne – szóste dziecko.

W 1940 r., tj. 17 lat od przybycia do USA, 19-letni Eugeniusz Łempicki mieszkał wraz z rodziną w wybudowanym w 1910 r. domu jednorodzinnym, zlokalizowanym w Detroit, pod adresem 4101 N Campbell Street. Powierzchnia domu wynosiła 1540 stóp kwadratowych (143m²), r., a działka miała powierzchnię 0,09 akra (364,2 m²).

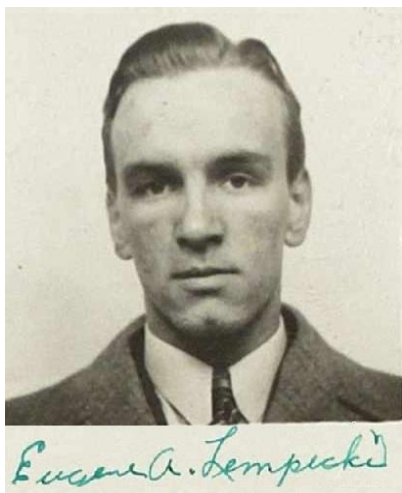
4101 N Campbell Street. Szacunkowa wartość nieruchomości obecnie wynosi 49 900 USD.

Lokalizacja nieruchomości.

17 Lipca 1940 r. 19-letni Eugeniusz Łempicki złożył w sądzie rejonowym miasta Detroit deklarację intencji przyjęcia obywatelstwa Stanów Zjednoczonych.

W dokumencie wdrażającym procedurę naturalizacji podał następujące dane:

19-letni Eugeniusz Łempicki. Zdjęcie pochodzi z dokumentów naturalizacyjnych.

Imię/imiona i nazwisko: Eugeniusz Alexander Lempicki.

Miejsce zamieszkania: 4101 N. Campell Ave. Detroit, Wayne, Michigan.

Zawód: bezrobotny, wiek: 19 lat, urodzony 25 marca 1921 r.¹⁶ w Stawiskach.

Emigracja: do USA wyemigrował z Bremen, Niemcy. Do Nowego Jorku przybył 20 października 1922 r., na statku SS „George Washington” pod nazwiskiem Eugeniusz Lempicki.

Rysopis: kolor oczu – piwne, wzrost 5’10” (177,8 cm), waga 149 pounds (67,6 kg). Legalne przekroczenie granicy Stanów Zjednoczonych odbyło się w Nowym Jorku.

¹⁶ Błąd w dacie urodzenia, wg metryki urodzony 15 marca 1921r.

No. 136332

TRIPPLICATE
(To be given to declarant)

UNITED STATES OF AMERICA

DECLARATION OF INTENTION

(Invalid for all purposes seven years after the date hereof)

Eastern District of Mich. In the District Court
Southern Division ss: of the United States Detroit, Mich.

I, Eugene Alexander Lempicki
now residing at 4101 N. Campbell Ave., Detroit, Wayne Mich.
occupation unemployed, aged 29 years, do declare on oath that my personal description is:
Sex male, color white, complexion fair, color of eyes hazel
color of hair brown, height 5 feet 10 inches; weight 149 pounds; visible distinctive marks
none
race Polish; nationality Polish
I was born in Stawiski, Poland, on 3-25-21
I am not married. The name of my wife or husband is
we were married on at she or he was
born at on she or he was
at on for permanent residence therein, and now
resides at I have children, and the name, date and place of birth,
and place of residence of each of said children are as follows:

I have not heretofore made a declaration of intention: Number on
at my last foreign residence was Stawiski, Poland
I emigrated to the United States of America from Bremen, Germany
my lawful entry for permanent residence in the United States was at New York, N. Y.
under the name of Eugeniusz Lempicki on 10-20-22
on the vessel SS George Washington

I will, before being admitted to citizenship, renounce forever all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty, and particularly, by name, to the prince, potentate, state, or sovereignty of which I may be at the time of admission a citizen or subject; I am not an anarchist; I am not a polygamist nor a believer in the practice of polygamy; and it is my intention in good faith to become a citizen of the United States of America and to reside permanently therein; and I certify that the photograph affixed to the duplicate and triplicate hereof is a likeness of me.

I swear (affirm) that the statements I have made and the intentions I have expressed in this declaration of intention subscribed by me are true to the best of my knowledge and belief: So help me God.

Eugene Alexander Lempicki
Subscribed and sworn to before me in the form of oath shown above in the office of the Clerk of said Court, at Detroit, Mich. this 17th day of July, anno Domini, 1940. Certification No. 8-185171 from the Commissioner of Immigration and Naturalization showing the lawful entry of the declarant for permanent residence on the date stated above, has been received by me. The photograph affixed to the duplicate and triplicate hereof is a likeness of the declarant.

[SEAL] Deputy Clerk of the U. S. District Court.
B.F. 3655336

Form 2202-E-A
U. S. DEPARTMENT OF LABOR
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE

14-2023
U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

No. 162028

Eugene A. Lempicki

Deklaracja przyjęcia obywatelstwa amerykańskiego przez Eugeniusza Łempickiego

Załącznikiem do deklaracji przyjęcia obywatelstwa Stanów Zjednoczonych był certyfikat nr 8-185171 potwierdzający legalny wjazd na teren Stanów Zjednoczonych.

U. S. DEPARTMENT OF LABOR
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE No. E-185171

CERTIFICATE OF ARRIVAL

I HEREBY CERTIFY that the immigration records show that the alien named below arrived at the port, on the date, and in the manner shown, and was lawfully admitted to the United States of America for permanent residence.

Name: Lempicki, Eugeniusz
Port of entry: New York, N. Y.
Date: October 20, 1922
Manner of arrival: SS George Washington

I FURTHER CERTIFY that this certificate of arrival is issued under authority of, and in conformity with, the provisions of the Act of June 29, 1906, as amended, solely for the use of the alien herein named and only for naturalization purposes. WITNESS WHEREOF, this Certificate of Arrival is issued

May 20, 1940 (Date)

JUN 20 1940
IMMIGRATION & NATURALIZATION SERVICE

By [Signature]
District Director of Immigration and Naturalization

By *[Signature]*

Form 161-Imm. (N. Y.) U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 14-2051

Certyfikat potwierdzający legalny wjazd na teren Stanów Zjednoczonych

Trzy lata później, w 1943 r. Eugeniusz złożył petycję o naturalizację, tj. przyznanie obywatelstwa amerykańskiego. W dokumencie podał swój aktualny adres: 4440 -31 Str. Detroit, Michigan oraz informację o zmianie stanu cywilnego, bowiem 30 maja 1942 r. w Detroit wstąpił w związek małżeński z Ireną (nazwiska panińskiego nie podano) starszą od niego o trzy lata, która urodziła się 15 listopada 1918 r. w Detroit, Michigan.¹⁷

182963

ORIGINAL
(To be retained by
Clerk of Court)

UNITED STATES OF AMERICA

No.

PETITION FOR NATURALIZATION

(Under General Provisions of the Nationality Act of 1940 (Public, No. 853, 76th Cong.))

To the Honorable the District Court of United States - Detroit, Mich.

This petition for naturalization, hereby made and filed, respectfully shows:

(1) My full, true, and correct name is Eugene Lempicki

(2) My present place of residence is 4440 - 31st St., Detroit, Mich.

(3) My occupation is Unemployed

(4) I am 21 years old. (5) I was born on Mar. 25, 1921 in Stawiski Poland

(6) My personal description is as follows: Sex Male, color White, complexion Fair, color of hair Brown, height 5 feet 10 inches, weight 163 pounds, visible distinctive marks none, race White

(7) I am married, the name of my wife Irene we were married on May 30, 1942 at Detroit, Mich.

he or she was born at Detroit, Mich. on Nov. 15, 1918

(8) I have no children; and the name, sex, date and place of birth, and present place of residence of each of said children who is living, are as follows:

(9) My last place of foreign residence was Stawiski, Poland

(10) I emigrated to the United States from Bremen, Germany

(11) My lawful entry for permanent residence in the United States was on Oct. 20, 1922 under the name of Eugeniusz Lempicki

as shown by the certificate of my arrival attached to this petition.

(12) Since my lawful entry for permanent residence I have not been absent from the United States, for a period or periods of 6 months or longer, as follows:

DEPARTED FROM THE UNITED STATES			RETURNED TO THE UNITED STATES		
PORT	DATE (Month, day, year)	VESSEL OR OTHER MEANS OF CONVEYANCE	PORT	DATE (Month, day, year)	VESSEL OR OTHER MEANS OF CONVEYANCE

(13) I declared my intention to become a citizen of the United States on July 17, 1930 in the District Court of United States - Detroit, Mich.

(14) It is my intention in good faith to become a citizen of the United States and to renounce absolutely and forever all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, State, or sovereignty of whom or which at this time I am a subject or citizen, and it is my intention to reside permanently in the United States. (15) I am not, and have not been for the period of at least 14 years immediately preceding the date of this petition, an anarchist, nor a believer in the unlawful damage, injury, or destruction of property, or sabotage, nor a disbeliever in or opposed to organized government, nor a member of or affiliated with any organization or body of persons teaching disbelief in or opposition to organized government. (16) I am able to speak the English language (unless physically unable to do so). (17) I am, and have been during all of the periods required by law, attached to the principles of the Constitution of the United States and well disposed to the good order and happiness of the United States. (18) I have resided continuously in the United States of America for the term of 5 years at least immediately preceding the date of this petition, to wit, since Oct. 20, 1922 and continuously in the State in which this petition is made for the term of 6 months at least immediately preceding the date of this petition, to wit, since Nov. 15, 1922

(19) I have not heretofore made petition for naturalization: No.

(20) Attached hereto and made a part of this, my petition for naturalization, are my declaration of intention to become a citizen of the United States (if such declaration of intention be required by the naturalization law), a certificate of arrival from the Immigration and Naturalization Service of my said lawful entry into the United States for permanent residence (if such certificate of arrival be required by the naturalization law), and the affidavits of at least two verifying witnesses required by law.

(21) Wherefore, I, your petitioner for naturalization, pray that I may be admitted a citizen of the United States of America, and that my name be changed to none

(22) I, above said petitioner, do swear (affirm) that I know the contents of this petition for naturalization subscribed by me, that the same are true to the best of my own knowledge, except as to matters therein stated to be alleged upon information and belief, and that as to those matters I believe them to be true, and that this petition is signed by me with my full, true name: SO HELP ME GOD.

Eugene Lempicki
(Full, true, and correct signature without abbreviation)

Form N-405
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
(Edition of 1-1-40)

18-19130-1

Petycja o przyznanie obywatelstwa amerykańskiego złożona przez Eugeniusza Łempickiego.

Do petycji dołączono również oświadczenia podpisane przez świadków, obywateli Stanów Zjednoczonych, którzy pod przysięgą potwierdzili, że nieprzerwanie od 1 grudnia 1937 r. znają Eugeniusza Łempickiego i zapewniają o jego właściwej postawie moralnej,

¹⁷ Dokumentów dotyczących małżeństwa Eugeniusza i Ireny, jak dotychczas nie odnalazłem.

niezbędnej do uzyskania obywatelstwa Stanów Zjednoczonych. Świadcami byli Ignacy Cieślak¹⁸ i Mary Turowski¹⁹.

AFFIDAVIT OF WITNESSES

The following witnesses, each being severally, duly, and respectively sworn, depose and say:

My name is Ignacius Cieślak, my occupation is Beer Garden Owner
 I reside at 3500 Junction, Detroit, Mich., and
 My name is Mary Turowski, my occupation is housewife
 I reside at 3760 - 31st St., Detroit, Mich.

I am a citizen of the United States of America; I have personally known and have been acquainted in the United States with Eugene Lempicki, the petitioner named in the petition for naturalization of which this affidavit is a part, since Dec. 1, 1937, to my personal knowledge the petitioner has resided, immediately preceding the date of filing this petition, in the United States continuously since the date last mentioned, and at Detroit in the State of Mich. continuously since Dec. 1, 1937 and I have personal knowledge that the petitioner is and during all such periods has been a person of good moral character, attached to the principles of the Constitution of the United States, and well disposed to the good order and happiness of the United States, and in my opinion the petitioner is in every way qualified to be admitted a citizen of the United States. I do swear (affirm) that the statements of fact I have made in this affidavit of this petition for naturalization subscribed by me are true to the best of my knowledge and belief; SO HELP ME GOD.

Ignacy Cieślak Mary Turowski
 (Signature of witness) (Signature of witness)

Subscribed and sworn to before me by the above-named petitioner and witnesses in the respective forms of oath shown in said petition and affidavit in the office of the Clerk of said Court at Detroit, Mich. this 9 day of Dec. Anno Domini 1942 hereby certify that Certificate of Arrival No. 8-185171 from the Immigration and Naturalization Service, showing the lawful entry for permanent residence of the petitioner above named, together with Declaration of Intention No. 136332 of such petitioner, has been by me filed with, attached to, and made a part of this petition on this date.

hc
 By Collette J. J. Clerk. [SEAL]
 Deputy Clerk.

Oświadczenia świadków

8 listopada 1943 r. w Sądzie Okręgowym w Detroit Eugeniusz Łempicki złożył przysięgę wierności i uzyskał obywatelstwo amerykańskie.

OATH OF ALLEGIANCE

I hereby declare, on oath, that I absolutely and entirely renounce and abjure all allegiance and fidelity to any foreign prince, potentate, state, or sovereignty of whom or which I have heretofore been a subject or citizen; that I will support and defend the Constitution and laws of the United States of America against all enemies, foreign and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same; and that I take this obligation freely without any mental reservation or purpose of evasion: SO HELP ME GOD. In acknowledgment whereof I have hereunto affixed my signature.

Eugene Lempicki
 (Signature of petitioner)

Sworn to in open court, this _____ day of _____, A. D. 19____

 Clerk.

By _____
 Deputy Clerk.

NOTE.—In renunciation of title or order of nobility, add the following to the oath of allegiance before it is signed: "I further renounce the title of (give title or titles) which I have heretofore held." or "I further renounce the order of nobility (give the order of nobility) to which I have heretofore belonged."

Petition granted: Line No. _____ of List No. _____ and Certificate No. _____ issued.
 Petition denied: List No. 1047 - Tuttle J.
Nov 8, 1943
 Petition continued from _____ to _____ Reason _____

★ U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE : 1942 16-10123-1

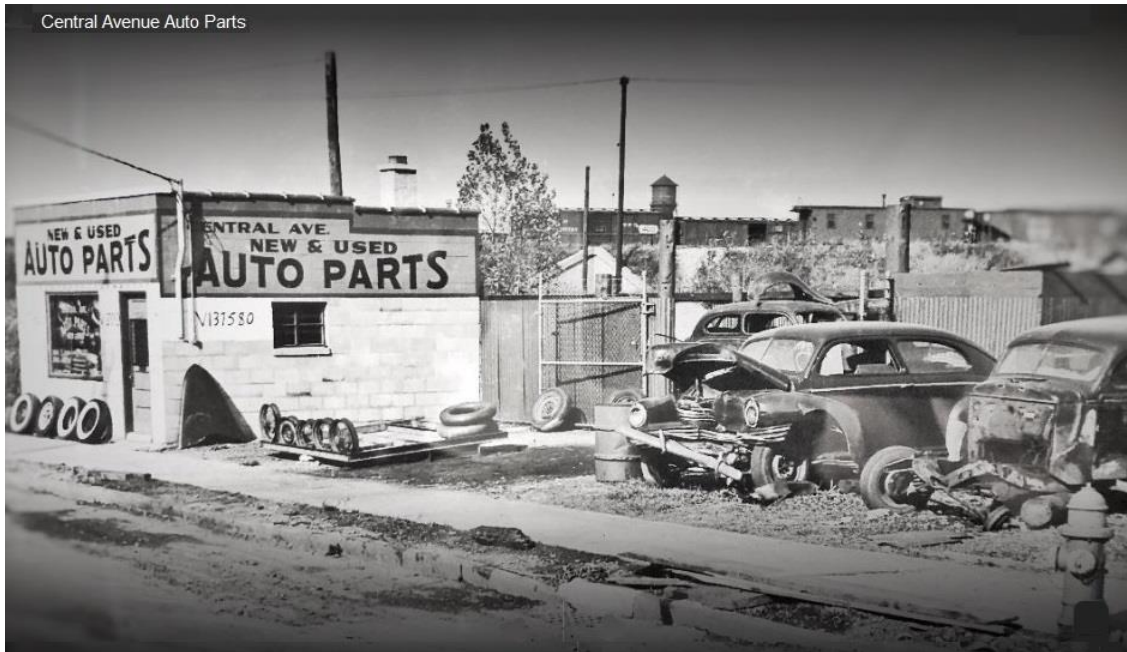
Lack of jurisdiction

Podpis Eugeniusza Łempickiego pod treścią przysięgi

¹⁸ Właściciel ogródka piwnego, zamieszkały: 3500 Junction Str., Detroit, Michigan.

¹⁹ Gospodyni domowa zamieszkała pod adresem 3760-31 Str., Detroit, Michigan.

Podobnie jak ojciec, Eugeniusz z zawodu był mechanikiem samochodowym. Pracował w warsztacie naprawczym przy Central Avenue w Detroit.

Jeden z zakładów naprawczych aut nowych i używanych w Detroit przy Central Avenue

14 grudnia 1942 r. Eugeniusz powołany został do odbycia czynnej służby wojskowej. Trafił do 358 pułku piechoty w 90 Dywizji Piechoty Armii Stanów Zjednoczonych²⁰. Dywizja zorganizowana została w 1917 r. i brała udział w I wojnie światowej. Została ponownie aktywowana i zorganizowana 25 marca 1942 r. Szkolenie prowadzone było w Camp Berkeley w Teksasie, a dokładnie rok później dywizję wysłano do Europy. W latach 1944 i 1945, po przybyciu do Francji 358 pułk piechoty wziął udział w walkach, jako część 90 Dywizji Piechoty. Pułk uczestniczył również w kampanii w Normandii, Nadrenii, Ardenach, Alzacji i Europie Środkowej. W sierpniu 1944 r. dywizja przekroczyła Sarthe. We wrześniu dotarła pod Verdun, a następnie wzięła udział w bitwie o Metz. W grudniu przekroczyła rzekę Saar na północ od Saarlautern. Kiedy rozpoczęła się niemiecka ofensywa w Ardenach, ustawiła się w pozycji obronnej, lecz na początku stycznia wróciła do ofensywy. W grudniu 1944 r. siły amerykańskie zostały rozrzucone na 75-milowym odcinku Lasu Ardenów. Ardeny były uważane za dość spokojny teren walki. Kierowano tam żołnierzy, którzy posiadali małe doświadczenie bojowe lub tych, którzy zostali skierowani tam w celu odpoczynku. Jednak wczesnym rankiem 16 grudnia 1944 r. wojska amerykańskie zostały zaskoczone przez niespodziewany kontrofensywny atak około 200 000 żołnierzy niemieckich i 1000 czołgów.

²⁰ 358th Infantry Regiment 90th Division.

Hitler planował kontrofensywę od września 1944 r. Miał nadzieję przebić się przez linię frontu amerykańskiego, a ostatecznym celem było podzielenie armii alianckich na pół. Hitler miał także nadzieję przejąć kontrolę nad portem zaopatrzeniowym w Antwerpii w Belgii. Ten kontrofensywny atak doprowadził do zacieklej walk, które wspomniane są obecnie jako bitwa o Ardeny. Atakująca armia niemiecka otoczyła Amerykanów. Uznając trudną sytuację wojsk amerykańskich za beznadziejną, niemiecki dowódca przekazał 22 grudnia 1944 r.

notatkę generałowi McAuliffe, w której namawiał do honorowej kapitulacji okrążonego miasta. Twierdził, że jest to jedyna możliwość uratowania okrążonych żołnierzy USA przed całkowitym unicestwieniem. Generał otrzymał od Niemców dwie godziny celem przemyślenia i podjęcia decyzji o ewentualnej kapitulacji.

Generał Anthony McAuliffe odrzucił propozycję i tym samym bitwa toczyła się dalej. Świąteczny rozejm, jak podczas I wojny światowej, nie został zatem zawarty. Żołnierze, którzy bronili miasta Bastogne, święta Bożego Narodzenia spędzili na polu bitwy. Dla żołnierzy amerykańskich pozostających w Bastogne nabożeństwa bożonarodzeniowe odprawiał kapelan armii. Po latach weterani opowiadali wiele historii, w których opisywali, jak spędzali Wigilię i Boże Narodzenie, goszcząc w domach belgijskich rodzin. Jeden z weteranów wspominał:

Byliśmy na obrzeżach Bastogne, znaleźliśmy to gospodarstwo... Wewnątrz był mężczyzna i kobieta, mały chłopiec i mała dziewczynka... żona, dała nam zupę i trochę czarnego chleba. Spędziliśmy tam całą noc w tym gospodarstwie. Wojna toczyła się zaciekle na zewnątrz, ale z jakiegoś powodu dom nigdy nie został trafiony. Byliśmy tam w Wigilię. Tego wieczoru śpiewaliśmy piosenki świąteczne z tą belgijską rodziną. Śpiewaliśmy Jingle Bells i Silent Night. Słowa były inne, ale muzyka była ta sama...²¹

Inny weteran – Donald Carl Chumley, służący w tym samym pułku co Eugeniusz Łempicki, tak wspominał swój udział w toczących się w styczniu 1945 r. walkach:

(...) moja służba w 90 Dywizji 357 Pułku Piechoty Kompanii E rozpoczęła się w Boże Narodzenie 1944 r. Dywizja znajdowała się na obszarze między rzekami Mozela i Saarą, kilka

²¹ <https://unwritten-record.blogs.archives.gov/2016/12/19/christmas-in-wartime-battle-of-the-bulge/>

mil na południe od Luksemburga, niedaleko południowej flanki ataku armii niemieckiej, las Ardennes. Pułk był w rezerwie i przyjmował nowych żołnierzy, którzy dotarli tego dnia. Wśród pięćdziesiątki nowoprzybyłych byłem ja. Zostałem przydzielony do 3 plutonu jako strzelec z karabinem M-1. Miałem 19 lat, właśnie skończyłem liceum – wieśniak z niewielkim doświadczeniem w czymkolwiek. Miałem 17 tygodni podstawowego szkolenia w Fort McClellan w Alabamie i zostałem wysłany nie wiedząc i bardzo bojąc się, jaka będzie przyszłość. Na ziemi leżał śnieg. Pierwszą noc spędziłem śpiąc w stajni na słomie z przerwą około dwóch godzin na wartę, stojąc na zewnątrz w chłodzie. Moje pierwsze doświadczenie z rzeczywistością zaczęło się 6 stycznia, kiedy 90 Dywizja przeniosła się do Luksemburga, aby zająć swoje miejsce w bitwie o Ardeny. Ta pierwsza walka była nie lada przeżyciem - pogoda była przenikliwa, mroźna i obfity śnieg. W ciągu dwóch godzin po starciu z wrogiem szeregowiec Connolly został trafiony w ramiona. Został ewakuowany do szpitala i poszedł do domu. Niektórzy mówili, że miał szczęście, i nazwali tę ranę wartą milion dolarów. Kilka dni później szeregowy Chittam podszedł do mnie, trzymając go za ramię. Miał dziurę po kuli w mięsistej części ramienia. Udzieliłem mu pierwszej pomocy - opatrzyłem ranę - i wyszedł na tyły, aby znaleźć punkt pomocy. Nigdy nie widziałem go ponownie. Przypuszczam, że to była kolejna rana warta milion dolarów. Kolejny z 50-ki nowoprzybyłych zastępców zginął pierwszego dnia, ale nie pamiętam jego nazwiska. Wszyscy wiedzieliśmy, że to może się zdarzyć, ale po prostu nie chcieliśmy w to uwierzyć. Waham się, czy opowiadać o moich własnych doświadczeniach z tych pierwszych dni. Wielu, których tam nie było, pomyślałoby, że sfabrykowałem szczegóły. Wierz mi, to się stało. Przechodząc przez zalesiony obszar, zostaliśmy trafieni ogniem z broni ręcznej i moździerzy. Nosilem M-1 i cztery dodatkowe bandolierki amunicji przewieszane przez ramię. Nagle dwa bandolierki upadły na ziemię w śniegu. Podniosłem je i stwierdziłem, że opaska została przecięta odłamkami lub kulą. Mniej więcej w tym samym czasie odłamek uderzył mnie w nadgarstek i zrobił bardzo małą ranę. Kwalifikowało się to do medalu Purpurowego Serca, ale nie zostało to zgłoszone. Byłem wdzięczny, że wciąż mam ramię i wciąż żyję w jednym kawałku. Natychmiast okopaliśmy się, aby utrzymać nasze pozycje i uzyskać ochronę. Podczas kopania położyłem rękawice na kopiec ziemi wydobytej z dołu. Nagle poruszyła się jedna rękawiczka. Podniosłem ją i zobaczyłem, że kciuk został wyrwany przez odłamki lub ostrzał z broni ręcznej. Nie muszę mówić, że cieszyłem się, że nie miałem ręki w tej rękawicy. Po dziewięciu lub dziesięciu dniach odczuwaliśmy ulgę na kilka dni, aby odpocząć i przegrupować się. My, nowi zmiennicy, otrzymaliśmy odznakę bojowej piechoty. Naprawdę dowiedzieliśmy się, co to znaczy być piechurkiem bojowym. Wkrótce po tym pierwszym starciu zostałem biegaczem trzeciego plutonu i blisko współpracowałem z plutonem w siedzibie kompanii. Czuję się tak, jakby każdy z nas był od siebie zależny, aby przeżyć. Miałem szczęście, że przetrwałem do Dnia Zwycięstwa w Europie i widziałem wielu zmienników przychodzących i odchodzących.

Z pięćdziesięciu zastępców, którzy przyszli w ten dzień Bożego Narodzenia, myślę, że około sześciu z nas zostało w pułku w Dniu Zwycięstwa. Niektórzy zostali zabici, niektórzy ranni, a inni przeniesieni lub odeszli z innych powodów. Piechota bojowa po prostu nie trwa wiecznie w warunkach bojowych²².

Bitwa pod Luksemburgiem była walką piechoty, w której oddziały po obu stronach walczyły w bardzo brutalny sposób i w najbardziej przerażających warunkach. Zima 1944/45 r. była wyjątkowo śnieżna i mroźna. Żołnierze doznawali odmrożeń i tracili poczucie czasu. Po latach piekielne warunki bojowe tak wspominał Stanley J. Pazik z Westfield, syn polskich emigrantów Stanisława i Balbiny Pazików z Wąsewa położonego 20 km od Ostrowi Mazowieckiej: „*Nigdy nawet nie myślałeś o Bożym Narodzeniu. Nigdy nie miałem zegarka. Nie znałem godziny ani dnia*”. Stanley jako komandos 502 pułku spadochronowego 101 Dywizji Powietrznodesantowej Armii Amerykańskiej również brał udział w bitwie o Ardeny. Desperackie walki toczące się w Luksemburgu obejmowały dziesiątki miast, miasteczek, wiosek, skupisk budynków gospodarczych, dróg, mostów i otwartych pól, które stały się polami bitew. Dramatyczne scenariusze życia i śmierci rozgrywały się z ekstremalną przemocą. Obydwie walczące strony dopuszczały się mordów wojennych. Kiedy Niemcy wymordowali około 500 jeńców, amerykańscy dowódcy postarali się, aby wiadomość ta dotarła do walczących żołnierzy. W każdym oddziale ktoś zginął, a pozostał po nim jego przyjaciel, czasami brat. Gdy w ręce Amerykanów wpadli niemieccy jeńcy, zawsze w oddziale znalazł się ktoś, kto pozostawał na tyłach i rozwiązywał problem jeńców. Wszyscy rozumieli się bez zbędnych słów i mieli tzw. „ślepe oko i głuche ucho”, ponieważ zabijanie jeńców nigdy nie było oficjalnie dozwolone i nigdy nie było rozkazem.

Dnia 17 stycznia 1945 r., w czasie, kiedy w Polsce siły główne 1 Armii Wojska Polskiego wyzwalały Warszawę, walczący w środkowej części Europy 24-letni Eugeniusz Łempicki poległ, broniąc Luxemburga przed nacierającymi niemieckimi wojskami.

W dniu śmierci posiadał stopień Private First Class (**PFC**) – odpowiednik naszego starszego szeregowca.

²² <https://www.pbs.org/wgbh/americanexperience/features/bulge-dispatches/>

Styczeń 1945 r. Amerykańscy żołnierze przeprowadzają identyfikację ciał poległych żołnierzy amerykańskich zastrzelonych przez Niemców podczas bitwy o Ardeny w czasie II wojny światowej

Informację o śmierci Eugeniusza Łempickiego zamieszczono w maju 1945 r., w numerze piątym magazynu pracowników New York Central „HEADLIGHT”²³. Notatka prasowa była zatytułowana: „**Detroit Killed In Luxemburg**”²⁴. W gazecie zamieszczono również zdjęcie Eugeniusza w mundurze armii amerykańskiej.

CENTRAL HEADLIGHT

Vol. VI, No. 5 MAY, 1945

Detroit Killed in Luxemburg

Pfc. Eugene Lempicki, former laborer of the Central Avenue Repair Troop, Detroit, has been reported killed in the battle of Luxemburg, January 17. His father, Frank Lempicki, a Car Repairer at Central Avenue, has been with the New York Central for 21 years. Pfc. Lempicki entered the Army in December, 1942, and went overseas the following June. He had two brothers in military service, and a third with an honorable discharge. His wife, Irene, in addition to his parents and brothers, survives.

Lieut. Hamilton, Indianapolis, Promoted

ALLIED FORCE HEADQUARTERS, Italy — John Russell Hamilton of Indianapolis, Indiana, was promoted recently from First Lieutenant to Captain. He is assigned to the 753rd Railway Shop Battalion, Military Railway Service, Italy.

Before entering the Army in March 1942, Captain Hamilton was a railwright foreman with the New York Central Railroad.

Letter of Commendation

A. M. McKee, Service Manager of the Owens-Illinois Glass Company, Terre Haute, Indiana, writes to Yarn Master A. E. Hardy, at Paris, Ill. concerning good service received, as follows:

"Just want to take this opportunity to thank you for your splendid cooperation in getting the sand cars out for us. I don't mind telling you had I not been for this cooperation it would have been necessary for us to close our plant down."

Joins Gallon Club

Walter C. Reynolds, Traveling Freight Agent, Baltimore, has been a constant blood donor and is now a member of the Red Cross Gallon Club.

130 B. & A. Men Study

Some 130 B. & A. employees are nearing completion of courses in "Techniques of Supervision" given by instructors of the State University Extension Service of Massachusetts. Classes are being held in Boston, where there are three: Springfield two; and Worcester and Pittsfield, one each.

The courses benefit those in supervisory positions and help to prepare those not holding supervisory positions for such jobs.

E. P. Morrison, of B. & A., Retires; 48 Years at Work

Edward P. Morrison, Yardmaster of the Beacon Park yards, B. & A. Railroad, and a major in charge of an Army railroad unit in the last war, retired March 15, after 48 years of service. Mr. Morrison started his career with the B. & A. in 1897 as a brakeman and worked his way up to successively higher positions. He served with the 14th Engineers in World War I. His home is in Boston.

Walter G. Connors, assistant yardmaster, has succeeded Mr. Morrison.

130 B. & A. Men Study

Some 130 B. & A. employees are nearing completion of courses in "Techniques of Supervision" given by instructors of the State University Extension Service of Massachusetts. Classes are being held in Boston, where there are three: Springfield two; and Worcester and Pittsfield, one each.

The courses benefit those in supervisory positions and help to prepare those not holding supervisory positions for such jobs.

E. P. Morrison, of B. & A., Retires; 48 Years at Work

Edward P. Morrison, Yardmaster of the Beacon Park yards, B. & A. Railroad, and a major in charge of an Army railroad unit in the last war, retired March 15, after 48 years of service. Mr. Morrison started his career with the B. & A. in 1897 as a brakeman and worked his way up to successively higher positions. He served with the 14th Engineers in World War I. His home is in Boston.

Walter G. Connors, assistant yardmaster, has succeeded Mr. Morrison.

²³ Pierwszy numer tego pisma ukazał się w styczniu 1940 r., a ostatni w lutym 1968.

²⁴ Detroitczyk zabity w Luxemburgu.

Pfc. Eugene Lempicki, former Laborer at the Central Avenue Repair Tracks, Detroit, has been reported killed in the battle of Luxembourg, January 17. His father, Frank Lempicki, a Car Repairer at Central Avenue, has been with the New York Central for 21 years.

Pfc. Lempicki entered the Army in December, 1942, and went overseas the following June. He had two brothers in military service, and a third with an honorable discharge. His wife, Irene, in addition to his parents and brothers, survives.

„Starszy szeregowy (PFC) Eugene Lempicki, były robotnik przy Central Avenue Repair Tracks w Detroit, został zgłoszony jako zabity w bitwie o Luksemburg 17 stycznia 1945 r. Jego ojciec Frank Lempicki, mechanik samochodowy przy Central Avenue, pracuje w firmie New York Central²⁵ od 21 lat. Starszy szeregowy Lempicki wstąpił do wojska w grudniu 1942 r., a w czerwcu następnego roku

wyjechał za ocean. Eugeniusz pozostawił żonę Irenę, rodziców i braci. Miał dwóch braci w służbie wojskowej, a trzeci otrzymał honorowe zwolnienie²⁶.

Army, Navy Report

74 Area Casualties

A pint of blood may save a life on a battlefield. Call the Red Cross Blood Bank, CH 1200, for your appointment.

WASHINGTON —(P)— Casualties released for publication by the War and Navy departments Thursday included 74 from the Detroit area.

(Next of kin have been notified previously and are kept informed of any change in status.)

Army Casualties

WOUNDED

European Area

ADAMCZYK, PVT. STANLEY J., son of Mrs. Louise, 2244 Caniff, Hamtramck.

AIKMAN, PFC. EDGENE F., son of Mrs. Clara Aikinson, 6080 Rohms, Detroit.

ALBURTUS STAFF SGT. ROBERT L., husband of Vivian L., 8662 Herman Gardens Mall, Detroit.

BALLESTERO, PFC. PILAR, husband of Beulah, 3364 Vinewood, Detroit.

BAGINSKI, PFC. JOSEPH V., son of Mrs. Catherine, 5089 Sarvin, Detroit.

BARASZU, PVT. DANIEL C., husband of Margaret H., 440 Solvay, Detroit.

BARBEE, PVT. CHARLES L., son of Mrs. Lucille Douda, 50 E. Euclid, Detroit.

BARTOS, PFC. GERALD A., son of Mrs. Mary, 6560 McGraw, Detroit.

BERNACKI, PFC. PETER, son of Mrs. Paraska, 7100 Palmetto, Detroit.

BETHEA, PVT. ROBERT L., husband of Vervie B., 5292 French Road, Detroit.

BOUSSOUW, PVT. MAURICE J., husband of Kathleen, 12053 Stoepel, Detroit.

CAYLEY, PFC. JAMES J., son of Mrs. Maude, 14170 Washburn, Detroit.

CIESZKOWSKI STAFF SGT. SIGMUND M., son of Mrs. Mary, 7545 Quinn, Detroit.

MOSS, PVT. LOUIS J., brother of Miss Willie S. Moss, 3424 West Warren, Detroit.

MRIK, PFC. EUGENE S., son of Mrs. Tillie, 7421 Artesian, Detroit.

NEUMEYER, PFC. WALTER J., son of Mrs. Bertha, 4659 28th St., Detroit.

PETRE, 1ST LT. CLYDE V., son of Mrs. Alma, 6045 Oldham, Dearborn.

POHLSD, PFC. MICHAEL, husband of Mary, 8608 Georgia, Detroit.

RUDA, PFC. WILLIAM, son of Mrs. Sophie Paszek, 9860 Dvar, Hamtramck.

SCHIFF, PVT. SYDNEY, husband of Leah, 1503 Taylor, Detroit.

SALAS, PVT. EDWARD L., husband of Anna K., 4768 Garland, Detroit.

SCHMIDT, PFC. JOSEPH J., son of Mrs. Katherine, 463 Vinewood, Wyandotte.

SCHULTZ, PVT. HAROLD D., son of Mrs. Elizabeth, 1228 Temple, Detroit.

SCHWAR, CPL. RICHARD W., son of Mrs. Jessie Schwab, 13400 Glenfield, Detroit.

SCHWARTZ, PFC. ALFRED E., son of Mrs. Bertha, 5603 Addison, Detroit.

STEBERT, PFC. JOHN W., husband of Lucille, 14583 Poplar, Wyandotte.

SMIGIEL, PFC. LEONARD B., son of Mrs. Alice, 8485 Leander, Detroit.

SONENKLAR, PFC. SOLOMON, son of Mrs. Pearl, 2635 Calvert, Detroit.

STAHL, SGT. RICHARD A., son of Eibert C., 332 Hillcrest, Grosse Pointe Farms.

STEMCZYNSKI, TECH. 5TH GR. FRANK R., son of Mrs. Martha, 13573 Gallacher, Detroit.

STEWART, PVT. MEYER, husband of Jennie, 9676 Broadstreet, Detroit.

THOMAS, PFC. EDMUND J., husband of Christine, 8123 Badger, Detroit.

TEEPLE, PVT. ROBERT W., husband of Charlotte J., 1125 North Alameda, Royal Oak.

TECH. 5TH GR. EDMUND S., son of Mrs. Helen, 7003 Sarena, Detroit.

TECH. PFC. BERNARD J., son of Mrs. Cecile, 4513 McClellan, Detroit.

PVT. RAYMOND C., husband of Mrs. Kate, 821 Spencer, Ferndale.

WRIGHT, PVT. CARL E., son of Mrs. Kate, 700 South Post, Detroit.

WRIGHT, PVT. JAMES R., son of John, Inkster.

Southwest Pacific Area

Wcześniej, w piątek 2 marca 1945 r., inna gazeta "Detroit Free Press" na swoich łamach wydrukowała informację o opublikowanym w czwartek raporcie Departamentu Wojny i Marynarki Wojennej, w którym podano informację o 74 osobach rannych w tym jednej zabitej, mieszkających na terenie Detroit. W tej grupie poszkodowanych żołnierzy znalazł się drugi syn Franciszka i Marianny Lempickich – Tech. SGT.²⁷ (sierżant techniczny) Józef Lempicki, brat Eugeniusza, również walczący w Europie.

²⁵ New York Central Railroad była linią kolejową działającą głównie w rejonach Wielkich Jezior i Środkowego Atlantyku.

²⁶ Aby otrzymać honorowe zwolnienie, żołnierz musiał się wykazać czynem przewyższającym wymagane standardy lub jego służba musiała zostać zakończona przedwcześnie ze względów humanitarnych lub medycznych.

²⁷ Sierżant techniczny to podoficer, w skrócie TSgt. Był szóstym stopniem w szeregach Armii Stanów Zjednoczonych. Stopień sierżanta technicznego istniał od okresu po I wojnie światowej do 1948 r.

Można wyobrazić sobie dramat, jaki rozgrywał się w rodzinie Łempickich. Spośród czterech synów walczących na wojnie jeden poległ, a drugi był ranny, nawet nie wiadomo było jak ciężko. Odniesione rany być może uchroniły go od śmierci, ponieważ Józef został wycofany z frontu i wrócił do domu.

Eugeniusz Lempicki najprawdopodobniej wstępnie został pochowany na Amerykańskim Cmentarzu Wojskowym w Hamm, położonym tuż za stolicą Luxemburga, gdzie na 50 akrach cmentarza złożono szczątki 5076 żołnierzy amerykańskich mężczyzn i kobiet, z których większość zginęła podczas ofensywy w Ardenach, w tzw. „Bitwie o wyrzucenie”. Wśród mogił jest tam również grób sławnego bohatera tych walk, generała George’a Patton’a. Cmentarz został założony w dniu 29 grudnia 1944 r. Na wysokiej, kutej w żelazie wejściowej bramie umieszczono połączane wieńce laurowe – starożytną nagrodę za męstwo.

Amerykańskim Cmentarzu Wojskowym w Hamm

Po wojnie rząd Stanów Zjednoczonych dał rodzinom, których bliscy spoczywali na cmentarzach zamorskich, możliwość pozostawienia ich tam na stałe lub ekshumowania i sprowadzenia do miejsca zamieszkania. Pod koniec wojny istniało ponad 400 różnych tymczasowych cmentarzy. Kiedy rodziny otrzymały możliwość sprowadzenia swoich bliskich do domu, skorzystało z niej ponad 60 procent rodzin. Program repatriacji ruszył 27 lipca 1947 r., a towarzyszyła mu specjalna ceremonia ekshumacji na cmentarzu. Pierwsza grupa 5600

ciał zabitych Amerykanów spoczywających na cmentarzu Henri-Chapelle opuściła Antwerpię w Belgii w pierwszym tygodniu października 1947 r. i została przewieziona do Stanów Zjednoczonych. Szczątki żołnierzy złożono w docelowym miejscu spoczynku. Odbyło się to podczas imponującej ceremonii z udziałem ponad 30000 Belgów.

Ciało Eugeniusza Łempickiego prawdopodobnie zostało sprowadzone do USA na początku maja 1949 r., albowiem datami 10 i 18 maja r. oznaczony był wniosek Franciszka Łempickiego o nagrobek dla syna Eugeniusza – amerykańskiego weterana wojskowego. Ciało Eugeniusza złożono do grobu na Holy Cross Cemetery w Detroit.

Wojny światowej **WORLD WAR II DECEASED** *29 3/4* **ORIGINAL**

CHECK TYPE REQUIRED <i>(See Instructions attached)</i>		APPLICATION FOR HEADSTONE OR MARKER <i>(Please make out and return in duplicate)</i>	
☐ UPRIGHT MARBLE HEADSTONE ☐ FLAT MARBLE MARKER ☐ FLAT GRANITE MARKER ☒ BRONZE MARKER		ENLISTMENT DATE December 14, 1942 DISCHARGE DATE	SERIAL No. 36549955 PENSION No.
NAME (Last, First, Middle Initial) Lempicki, Eugene A.		STATE Michigan	RANK PFC U. S. REGIMENT, STATE ORGANIZATION AND DIVISION 358th Inf. Reg. 90 Div. USAGF
EMBLEM (Check one) ☒ CHRISTIAN ☐ HEBREW ☐ NONE	COMPANY B		
DATE OF BIRTH (Month, Day, Year) March 25, 1921	DATE OF DEATH (Month, Day, Year) January 17, 1945	LOCATION (City and State) Detroit, Michigan	
NAME OF CEMETERY Holy Cross		NEAREST FREIGHT STATION (City and State) Detroit, Michigan	
SHIP TO (I CERTIFY THE APPLICANT FOR THIS STONE HAS MADE ARRANGEMENTS WITH ME TO TRANSPORT THE STONE FROM THE FREIGHT STATION TO THE CEMETERY) <i>Francis Lempicki</i> (SIGNATURE OF CONSIGNEE)		POST OFFICE ADDRESS OF CONSIGNEE 4101 N. Campbell	
DO NOT WRITE HERE FOR VERIFICATION MAY 10 1949 ORDERED BY WILLIAM BRONZ CO., CINCINNATI, OHIO, MAY 18 1949 B/L 4941 SHIPPED		I certify this application is submitted for a stone for the unmarked grave of a veteran. I hereby agree to assume all responsibility for the removal of the stone promptly upon arrival at destination, and properly place it at the decedent's grave at my expense. <i>Frank Lempicki</i> APPLICANT'S SIGNATURE 4101 N. Campbell, Detroit, 10, Michigan ADDRESS (Street, City, State)	
DATE OF APPLICATION April 23, 1949		IMPORTANT—Complete Reverse Side	

QQMG FORM 623
REV 8 JUL 48

I HEREBY CERTIFY that the type headstone or marker requested by the applicant will be permitted at the grave.
(Be sure you have noted what type is indicated by applicant on form)

Date **MAY - 2 1949**

[Signature]
 (Signature of superintendent, sexton, or caretaker)

HOLY CROSS CEMETERY

Return to: OFFICE OF THE QUARTERMASTER GENERAL,
 MEMORIAL DIVISION,
 WASHINGTON 25, D. C.

Wniosek o nagrobek dla Eugene A. Lempicki

PFC Eugene A Lempicki

BIRTH 25 Mar 1921
 DEATH 17 Jan 1945 (aged 23)
 BURIAL [Holy Cross Catholic Cemetery](#)
 Detroit, Wayne County, Michigan, USA

10946 KIA WWII 358th Infantry Regiment 90th Division

Inskrypcja na płycie grobowej Eugene Lempicki, KIA WWII²⁸; 358th Infantry Regiment 90th Division²⁹

World War II: 1941/46 HONOR LIST					
SURNAME	SECOND NAME	SERIAL #	RANK	DIED	CO
LEMANSKI	RICHARD L	36563761	S SG	KIA	WAY
LEMPICKI	EUGENE A	36549955	PFC	KIA	WAY
LENNING	JAMES E	36869602	TEC5	DNB	WAY

Wyciąg z wykazu rejestru poległych³⁰

²⁸ Skrót KIA oznacza killed in action – zginął w akcji, World War II oznacza II wojna światowa.

²⁹ 358 Pułk 90-tej Dywizji Piechoty.

³⁰ Oryginał dokumentu w wersji papierowej zawiera 66 stron i został opublikowany przez Adiutanta Generalnego stanu Michigan dla Departamentu Public Relations USA w Waszyngtonie w czerwcu 1946 r. Kopie znajdują się w Library of Michigan w Lansing oraz w Parks Public Library w Oscoda.

Niniejszy wykaz został przygotowany przez Towarzystwo Genealogiczne Huron Shores (HSGS), c/o Robert J Parks Public Library, 6010 N Skeel Ave, Oscoda MI 48750, 989-739-9581.

Eugenius Lempicki został pośmiertnie odznaczony medalem Purple Heart – Purpurowe Serce.

Purple Heart – to amerykański medal wojskowy przyznawany przede wszystkim żołnierzom, którzy zostali ranni w walce lub na cześć tych, którzy złożyli najwyższą ofiarę. Przedstawia on popiersie prezydenta USA George'a Washingtona na tle z fioletowej emalii. Jest uważany za jedno z najważniejszych odznaczeń wojskowych.

Mówi się, że każdy człowiek jest kowalem swojego losu. Jednak historia Eugeniusza Łempickiego, chłopaka urodzonego w Stawiskach, pokazuje, że nie miał on wpływu na pewne zdarzenia, które zaważyły na jego losie. Gdyby wyłącznie sam decydował o sobie, kto wie, jak potoczyłoby się jego życie. Być może pozostałby w rodzinnych Stawiskach i otoczony gromadką dzieci oraz wnuków dożyłby sędziwego wieku? A może, gdyby nie obsesyjna chęć Hitlera zawładnięcia światem, prowadziłby salon samochodowy na Livernois Avenue w Detroit i należał do grona szanowanych biznesmenów? Kto wie? Dziś z perspektywy 100 lat od chwili jego urodzin i 76 lat od jego śmierci są to wyłącznie dywagacje.

Źródła:

- 1) <https://www.plwiki.pl/Leksykon/Stawiski> Historia Stawisk.
- 2) <file:///C:/Users/Komputer/AppData/Local/Temp/z%20dziejssw%20stawisk.pdf> . 590 lecie Stawisk. Opracowanie przygotowane przez Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Stawiskach w ramach projektu „Z dziejów Stawisk”. Wrzesień 2016 r.
- 3) <https://www.homesnap.com/MI/Detroit/4101-N-Campbell-Street> Zdjęcie domu Łempickich w Detroit.
- 4) http://www.combatreels.com/90th_infantry_division.cfm 90 Dywizja Piechoty Armii Stanów Zjednoczonych.
- 5) <https://www.newspapers.com/clip/4677867/detroit-free-press/> Army Navy Report 74 Area Casualties Detroit 1945. (Page 20)
- 6) <https://www.abmc.gov/db-abmc-burial-unit/358th-infantry-regiment-90th-infantry-division?page=13>
- 7) <http://www.90thdivisionassoc.org/afteractionreports/PDF/Jan-45.pdf>
- 8) <http://files.usgwarchives.net/mi/wayne/hsgs/military/mil-ww2way.txt>
- 9) <https://www.cbsnews.com/news/battle-of-the-bulge-75th-anniversary-marked-world-war-ii-allies-germany-today-2019-12-16/>
- 10) <http://www.canadasouthern.com/caso/headlight/images/headlight-0545.pdf> Notatka prasowa o śmierci Eugene Łempickiego.
- 11) https://en.wikipedia.org/wiki/Military_discharge
- 12) <http://www.abmc.gov/multimedia/videos/luxembourg-american-cemetery>
Amerykański Cmentarz Wojskowy.
- 13) <https://www.findagrave.com/memorial/155496514/eugene-a-lempicki> Eugene Łempicki, miejsce spoczynku.
- 14) <https://www.scribd.com/document/372991824/WWII-Army-Honor-List-Michigan>
Army casualties wounded European Area Ofiary wojskowe zranione na obszarze europejskim
- 15) Eugene A Lempicki. United States Headstone Applications for U.S. Military Veterans, 1925-1949 zgon: 17 styczeń 1945
- 16) <http://files.usgwarchives.net/mi/wayne/hsgs/military/mil-ww2way.txt> World War II: 1941/46 HONOR LIST.
- 17) <https://www.saintleo.edu/blog/purple-heart-day-honoring-the-fallen-and-wounded>